N°. 204 — 1833.

BREDASCHE COURANT.

Staat-, Letterkundig- en Wetenschappelijk Nieuws-Blad.

Dingsdag 27 Augustus.

NEDERLANDEN.

'S GRAVENHAGE, den 26sten Augustus.

Uit eene algemeene order voor het leger, van den 19den dezer, blijkt dat Zijne Majesteit, bij onderscheiden besluiten, behalve de reeds door ons medegedeelde bevorderingen enz., nog heeft

Benoemd:

Tot aspiranten bij den generalen staf: de 1ste luits. J. B. H. von Metz en D. W. F. Pichot, beiden van de 7de afd. inf.; en tot kapitein bij de 12de afd. inf., den kapitein B. J. Brousson, laatstelijk genietende het traktement van non-activiteit;

Tot ridders der 4de klasse van de militaire Willemsorde, den kapt.-adj. van den luit.-generaal, gouverneur-generaal van Neêrlands Indie, P. C. Guyot; den kapt. L. Wijrsch, van het 3de bat. en den 2den luit. J. W. D. Kobald, van het 7de bat. inf., dienstdoende in Neêrlands Indie;

Tot ridders der orde van den Nederl. Leeuw, den luit.-kolonel A. V. Michiels, adjudant van meergemelden gouverneur-generaal; alsmede

Den luit.-kolonel A. baron de Constant Villars, adjudant van Z. K. H. den Prins *van Oranje.*

2°. In hunnen tegenwoordigen rang en ancienneteit verplaatst bij het wapen der infanterie, dienstdoende in de Oost-Indien, de 2de luits. J. F. Lambrechts, J. F. Lomon en J. de Hart, respectivelijk van de 8ste afd. inf.; G. H. Ruempol, van de 10de, C. G. M. van Koetsveld, van de 12de, J. Brand, van de 17de, G. Dominicus, van de 18de afd. inf. en G. J. Piper, van het algemeen depôt der landmagt n°. 33.

3°. Op het daartoe door hem gedaan verzoek eervol ontslag verleend: aan den generaal-majoor F. Prins de Croy; aan de 1ste luits. J. W. Bichelmeijer, van de 8ste afd. inf. en J. L. F. de Ruiter, van het 4de bat. art. nat. mil., mitsgaders aan den 2den luit.-volontair M. J. L. baron von Gagern, van den generalen staf.

4°. Het twee derde van het activiteits-traktement verleend aan den majoor P. R. Boelen, van de 5de afd. inf.

5°. Het traktement van non-activiteit verleend aan de kapitein-kwartiermeesters van Raoijen en A. Gaillard, respectivelijk van de 7de en 17de afd. inf.; en aan den kapitein J. F. Wieseman, van laatstgemeld korps; en

6°. Aan W. von Rahden, kapitein vrijwilliger, in subsistentie bij de 5de afd. inf., vergund het dragen van het ijzeren kruis van de 2de klasse, en van de decoratie der orde van St. Anna, 3de klasse.

De Uitdeeling der PRIJZEN aan de meestgevorderde Kweekelingen van dezer Stads-Teeken-Instituut, heeft Zaturdag, ter gelegenheid van den heugelijken geboorte-verjaardag van Z. M. onzen geliefden KONING, voor den laatsten cursus, gelijktijdig met die welke in het vorige jaar zijn toegekend, maar waarvan alstoen de uitreiking, door tusschen gekomen omstandigheden, is moeten uitgesteld worden, in de zaal van den schouwburg, in tegenwoordigheid van den Edel Achtbaren Raad der Stad, alsmede van de Ouders en verdere Nabestaanden der Leerlingen en een groot aantal der aanzienlijkste Ingezetenen, plaats gehad.

Na de opening der plegtigheid met eene zeer gepaste en doelmatige voorafspraak, door den Heer *P. L. Faes*, Vrederegter en Lid van den Raad, in betrekking ten deze als fungerend President der commissie van bestuur, werd door den Stedelijken Ontvanger, den Heere *W. Verlegh*, als Lid en Secretaris der commissie, omtrent deze inrigting verslag gedaan, waarbij de nagedachtenis van wijlen den Heer *M. J. F. van Tets*, in leven Lid van den Stedelijken Raad en mede-kommissaris, regtmatig werd gehuldigd, gelijk ook van den verdienstelijken Stads-Architect den Heer *J. Grootens*, welke zijne functien als Directeur bij dit Instituut, voor het vak der *Bouwkunde*, met de uiterste zorg en belangstelling vervulde, doch die almede, ofschoon nog eerst den bloei des levens naderende, reeds vóór het eindigen voor den laatsten cursus, diep betreurd, is overleden. — En gaf gemelde Heer Secretaris vervolgens opening, der bij voortduring aangewende pogingen, om deze hoogst belangrijke inrigting, bij haren bloei te bewaren, en de Kweekelingen gedurig te doen vorderen, waarvan, zoo in de *Handteekenkunde*, in welk vak de Heer *J. C. Huysmans* voortdurend als Directeur werkzaam is, — als in de *Bouwkunde*, waarin de Heer *A. J. F. Cuypers*, thans fungerend Stads-Architect, voorm. wijlen den Heer *J. Grootens*, reeds gedurende diens ziekte, voorloopig heeft vervangen, bij de expositie der prijs-teekeningen, weder voldoende is kunnen blijken; en aan welke Directeuren, dan ook vervolgens, even als aan de commissie, door den Heer Wethouder *J. C. van Mierlo*, (zijnde de Burgemeester, den Heer Mr. *J. F. Le Roy*, door ongesteldheid verhinderd de plegtigheid bij te wonen,) den welverdienden lof, namens den Stedelijken Raad, werd toegekend, waarna de toegewezen Medailles, zoo die welke van wege Zijne Majesteit, zijn toegezonden, als die door de Stad verleend, door gem. Heer Wethouder aan de bekroonde Leerlingen werden uitgereikt, wordende tevens, de namen met het Koninklijke Eermetaal [illegible] hoofden gelaurierd, waarna dezelve door den Heer Secretaris der commissie werden opgewekt, om te trachten, het zoo gelukkig betreden spoor met ijver te vervolgen, en de mingeoefenden, - aan sommige van welke hunne verdiensten een loffelijk getuigschrift werd uitgereikt, - aangemaand, om op het voorbeeld der meergevorderden te letten, en te trachten zich later eveneens de onderscheiding voor een Eermetaal waardig te maken, om zich daardoor tevens dankbaar te betoonen voor de gelegenheid, welke ook in dit opzigt alhier ter stede wordt gegeven, om zich ten nuttige leden der Maatschappij, en ieder van welker standen toch meerder of minder de teekenkunst dienstig, zoo al niet zelfs onmisbaar is, te vormen en tot verdere opleiding te kunnen voorbereiden. - Van de algemeene belangstelling in deze hoogstnuttige inrigting zijn door de talrijke aanwezigen weder de ondubbelzinnigste blijken gegeven.

De plegtigheid welke met een orkest van de muzijkanten der Koninklijke Militaire Akademie, die zich daartoe wel hadden willen verledigen, was aangevangen, is eveneens onder het uitvoeren van de geliefdste Vaderlandsche stukken besloten.

NAAMLIJST DER BEKROONDE KWEEKELINGEN.

van 1832 en 1833.

AFDEELING HANDTEEKENKUNDE.

1ste Klasse: *Cornelis Boggerts*, eerste prijs 1832. *Cornelis de Brand*, eerste prijs, 1ste afdeeling 1833. *Petrus Cuypers*, tweede prijs 1833. *Charles Beens*, eerste prijs, 2de afdeeling 1833.

2de Klasse: *Hendrikus van Reith*, eerste prijs en *Josephus Petrus Kocken*, tweede prijs 1832.

3de Klasse: *Franciscus van Pelt*, eerste prijs 1832. *Antonius van Dongen*, eerste prijs 1833. *Bartholomeus Dirks*, tweede prijs 1833 en *Dirk le Grand*, tweede prijs 1833.

4de Klasse: *Edmond Mathon*, eerste prijs, *Johannes Roos*, tweede prijs 1832 en *Dirk Damm*, tweede prijs 1833.

5de Klasse: *Franciscus Feigenet*, eerste prijs 1832. *Jacobus Roelsen*, eerste prijs 1832.

6de Klasse: *Cornelis Sloekers*, eerste prijs 1833.

ORNAMENT EN LOOFWERK.

Johannes Buys, eerste prijs 1832.

Josephus Kerkhof, eerste prijs 1833.

AFDEELING BOUWTEEKENKUNDE.

1ste Klasse: *Johannes van Balthoven*, eerste prijs en *Lambertus van Kakerken*, tweede prijs 1832.

2de Klasse: *Petrus Koks*, eerste prijs 1832. *Johannes Knoest*, eerste prijs 1833. *Leonardus Evers*, tweede prijs 1832 en 1833.

3de Klasse: *Maximilianus Faes*, eerste prijs 1832. *Johannes Huysers*, eerste prijs 1833. *Albertus Slootmakers*, tweede prijs 1832 en *Hubertus Beugel*, tweede prijs 1833.

4de Klasse: *Willem Kraft*, eerste prijs 1832.

Uit Bergen-op Zoom wordt ons aangaande de viering van 's Konings verjaardag het volgende geschreven:

„ De dag der verjaring van onzen geëerbiedigden Koning werd binnen deze vesting met eene belangstelling gevierd, welke vele blijken opleverde van de regt vaderlandsche gezindheid van bezetting en inwoners. Na het houden der plegtige bid- en dankstond in de kerken der onderscheiden gezindheden, had er eene groote parade van de troepen plaats, terwijl van de werken der vesting honderd-en-een kanonschoten werden gelost en aan de meeste gebouwen en schepen de nationale vlag waaide. Des avonds gaven de leden der militaire societeit een luisterrijk bal en was de gansche stad geillumineerd; niet weinig bragt tot de algemeene vreugde bij, een kunstvuurwerk, door den kommandant en de gezamenlijke officieren der artillerie aangeboden, en onder toezigt van den heer 1sten luitenant *von Deutsch* vervaardigd, 't welk volkomen aan de verwachting beantwoordde, en een waar volksgenoegen verschafte, waaraan door aanzienlijken en geringen een gelijk aandeel werd genomen."

Te Geertruidenberg is 's Konings geboortedag, behalve met het houden eener groote parade, ook gevierd met een prachtig middagmaal in de societeit *de Vriendschap*, waarop de burgerlijke en militaire autoriteiten der plaats, de officieren van het garnizoen en der omgelegen kantonnementen zich hadden vereenigd, en in gulle vrolijkheid, onder het toebrengen van gepaste vaderlandsche toosten, bij een waren. Gemeld lokaal en de meeren waren des avonds fraai geillumineerd.

Te Oosterhout is de algemeene feestdag eveneens een dag van vreugde geweest. Aldaar hadden de officieren der afdeeling kurassiers, No. 3, zich tot een gastmaal vereenigd in het logement de

Pelikaan, en evenzoo de onder-officieren en muzijkanten der afdeeling, op het plein genaamd den Heuvel. Op beide feestmaaltijden ontbrak het evenmin aan vrolijkheid als aan vaderlandsche ontboezemingen, telkens vergezeld door het fraaije muzijk der afdeeling, dat zich voorts, ten genoegen van gasten en aanschouwers, tot laat in den avond deed hooren.

— Uit Amsterdam wordt ons gemeld dat de verjaardag van Z. M. aldaar mede ongemeen luisterrijk is gevierd. Door de officieren der schutterij van de hoofdstad is een middagmaal gehouden in den Doelen, waarop de gouverneur der provincie, de burgemeester, de plaatselijke kommandant, alsmede de luit.-generaal *Cort-Heiligers* en andere officieren tegenwoordig waren. Eensgezindheid en vrolijkheid zaten bij dezen feestdisch voor. De zaal was fraai versierd en prijkte met 's Konings borstbeeld. De vaderlandsche dronken werden afgewisseld door het muzijk van de stedelijke schutterij, die zich daartoe op overdekte schuiten in den Amstel, nabij den Doelen, bevonden, hetgeen de muzijk eene des te treffender uitwerking deed hebben.

— Volgens berigten uit Apeldoorn, van 23 Augustus, op den middag waren de manschappen van de 10de afdeeling, die zich te Deventer bevonden, den vorigen dag gelast gevonden, om zich voor dien dag, den 25, gereed te houden, om naar de Gorselsche heide en de muzijk naar het Loo te kunnen vertrekken, hetgeen ten 6 ure des morgens ook plaats vond. Op den 26sten zullen, gelijk bekend is, de troepen, die de bezetting van het kasteel van Antwerpen hebben uitgemaakt, op de Gorselsche heide door Z. M. en de Prinsen in oogenschouw worden genomen, en tevens de bewijzen van aandenken aan het verblijf op en der zoo roemrijke verdediging van het kasteel van Antwerpen worden uitgereikt; zijnde thans reeds bevolen, dat die bewijzen op den 26sten door de manschappen in de eerste knoopsgaten en door de heeren officieren in de tweede knoopsgaten derzelver rokken zullen gedragen worden. De muzijk was den 23sten op het lustslot het Loo ontboden en in eene wijdsche zaal geleid geworden, alwaar Z. K. H. de Prins *van Oranje*, H. K. H. Prinses *Albert* en de jonge prinsen zich bevonden; zijnde er voor Hoogstdezelven door de muzijk onderscheidene stukken uitgevoerd, en op het einde ook het Wilhelmus aangeheven. Den 25sten, zoude er des namiddags op het Loo een volksfeest worden gehouden; er zouden aldaar wedloopen plaats hebben; naar den schijf zou worden geschoten, enz.

'S GRAVENHAGE, den 25sten Augustus.

Gisteren avond is alhier de verjaardag van Z. M. den Koning met veel plegtigheid gevierd. Reeds des morgens kondigde het bespelen van het klokkenspel, dat zich gedurende den geheelen dag heeft doen hooren, en het uitsteken en wapperen van vlaggen den heugelijken dag aan. Een algemeen biduur werd in de onderscheidene kerken van 's morgens 10 tot 11 ure gehouden, terwijl ten een ure eene algemeene parade van de alhier in bezetting liggende jagers en grenadiers plaats had. Aan het nieuwe kanaal werd er des namiddags eene keurige harmonie gegeven, en des avonds werden vele openbare en bijzondere gebouwen verlicht, waaronder eene fraaije eereboog aan het stadhuis zich bijzonder onderscheidde. Bovendien was zoo wel de geheele Scheveningsche weg als het bosch, tot aan het paviljoen, en dat gebouw, benevens het op halfweg Scheveningen zich bevindende, zeer fraai geïllumineerd, terwijl de ingezetenen aldaar met keurige muzijk verzangenaamd werden. Aan den ingang van het bosch was eene prachtige eereboog opgerigt, en ook de een weinig verder zich bevindende societeits-tent was smaakvol verlicht en prijkte insgelijks met eene luisterrijke eereboog. Onder de gebouwen, die op den weg naar Scheveningen waren geïllumineerd, lette men bijzonder op het orthopaedisch instituut van Dr. *Heine*, dat smaakvol versierd en verlicht was. Ook in den schouwburg was deze dag in aandenken, door eene inderdaad schoone, met variatien doorvlochte ouverture, welke door den bekwamen orchestmeester *J. Mengal*, ter gelegenheid van Zr. Ms. geboortedag vervaardigd was, en de vaderlandsche zang gehouden werd. Van alle zijden des schouwburgs werd die vermakelijke en wegslepende muzijk, waarin hier en daar ook gedeeltelijk het Wilhelmus aangeheven werd met talrijke bewijzen van goedkeuring ontvangen. Na den schouwburg had in het gebouw daarvan een groot bal plaats, en werd er in den daar achter gelegen tuin een keurig kunstvuurwerk afgestoken, dat ieders tevredenheid verwierf. Eene groote menigte ingezetenen bevond zich overal op den weg en nam deel aan de vreugde van den dag. Allen waren met de innigste blijdschap vervuld, dat op nieuw de geboortedag van den Vader des Vaderlands gevierd werd. Tot laat in den nacht hebben deze plegtigheden aangehouden en bij een ieder de grootste tevredenheid, de vaderlandslievendste gevoelens verlevendigd.

— Ter gelegenheid dezer plegtigheid is het geheele koninklijke gezin op het Loo vereenigd, werwaarts zich ook de stadhouder burgemeester daar residentie heeft begeven.

— Men verneemt, dat op eene aan het departement van binnenlandsche zaken gedane vraag, door hetzelve departement is te kennen gegeven, dat de met onbepaald verlof naar hunne haarde steden gezondene miliciens van de ligtingen van 1826, 1827 en 1828, beschouwd moeten worden als gewone met verlof van hun korps vertrokken militairen, en dat het houden van inspectien over dezelve een punt van overweging uitmaakt, waarvan de daaromtrent te nemen beschikkingen nader worden kenbaar gemaakt.

B E L G I E.

BRUSSEL, den 25sten Augustus.

In de zitting der afgevaardigden van vrijdag heeft de heer *Gendebien* zijn voorstel tot in beschuldiging stelling van den heer *Lebeau* ontwikkeld. Hij heeft zich daarbij in eene uitvoerige redenering, niet enkel bepaald tot het punt van aanklagt, de onregtmatige uitlevering van een vreemdeling, in strijd met de constitutie, maar voorts ook de onderscheiden gedragingen en gezegden van den minister van justitie, gedurende den tijd dat dezelve aan het bewind geweest is, beoordeeld, en bijzonder de redevoeringen aangehaald, in den boezem van het congres en in de kamer afgevaardigden bij onderscheidene gelegenheden door denzelven uitgesproken, om daaruit af te leiden dat dezelve zich het vertrouwen van 's lands vertegenwoordigers en der natie had onwaardig gemaakt. De spreker eindigde zijne rede met deze woorden: Mijne heeren; ik heb mij, zonder personeele bedoelingen even als zonder bij oogmerken, van den geheiligden pligt gekweten, dien mijn mandaat van afgevaardigde mij oplegde; mijn geweten schreef mij dien sedert lang voor, en ik aarzelde nog, tot de vermetele uittarting van den heer *Lebeau* mij de kracht gaf om mijnen tegenzin geheel ter zijde te stellen. Mijne taak heb ik volbragt; de uwe begint, gij zult haar weten te vervullen. De natie wacht met ongerustheid den uitslag af dezer gewigtige beraadslaging; hoe de uitslag ook zij; voor *'t* minst zal zij toch de overtuiging schenken, dat er in Belgie altijd mannen gevonden worden, die voor 's volks welzijn en voor de handhaving van deszelfs regten, hunnen pligt zullen weten te vervullen, ja zelfs hun leven opofferen.

Op de vraag van den president, na de ontwikkeling van het voorstel, of hetzelve ondersteund werd, stonden een twintigtal leden op en werd hetzelve daarop onmiddelijk in overweging genomen. Door den heer *Nothomb* werd, mede in eene uitvoerige redevoering, die bijna twee uren duurde, de aanklagt van den heer *Gendebien* beantwoord; hij poogde de diensten te verheffen die de beschuldigde minister aan den lande zou bewezen hebben, bragt verscheiden stukken bij tot de zaak betrekkelijk, over de echtheid van een van welke echter twijfelingen rezen, en poogde voorts het gedrag van den heer *Lebeau*, ten aanzien van het punt van aanklagt, eerstens daarmede te regtvaardigen, dat het gouvernement, krachtens de exceptionele wetten behouden bij art. 128 der constitutie, het regt van uitlevering bezat, en ten anderen, omdat de intentien van den minister ten deze zuiver en vrij van allen blaam waren.

Na de rede van den heer *Nothomb* verlangden vele leden dat de discussie op zaturdag werden hervat, andere wilden onmiddelijk tot de sluiting overgaan; tot het laatste werd, na eene lange en vrij hevige discussie, besloten en eindelijk bij stemming, zoo als vooruit wel te denken was, het voorstel van den heer *Gendebien* verworpen, met eene meerderheid van 55 tegen slechts 18 stemmen. De zitting had van 's morgens twaalf tot 's avonds half zeven uren geduurd.

De discussie had een groot aantal nieuwsgierigen op de tribunes gelokt, naar den *Courrier* verzekert, zoo als men in de dagen van het congres gewoon was te zien. Des avonds hebben een aantal jonge lieden den heer *Gendebien* eene serenade gegeven.

F R A N K R I J K.

PARIJS, den 23sten Augustus.

Men verzekert dat de zaakgelastigde der Nederlanden, de heer *Fabricius*, gisteren aan den minister van buitenlandsche zaken de kopij heeft overhandigd van een door Z. M. den Koning der Nederlanden aan de kabinetten van Berlijn, Weenen en St. Petersburg geschreven nota. De inhoud derzelve is niet bekend, doch men wil dat dezelve in ernstige bewoordingen gesteld is.

— Ten aanzien van de Portugesche zaken levert het *Journal des Debats*, in deszelfs gewonen hoogdravenden toon, heden morgen, het volgend vrij merkwaardig artikel:

» De dag is gekomen dat Engeland de stelling kan verlaten, waarin hetzelve door het handhaven eener strikte onzijdigheid, zich bevond. Lord *W. Russell* te Lissabon, eenmaal zijne geloofsbrieven hebbende overgegeven, zal aan de constitutionele zaak dezelfde kracht bijzetten, als of eene Engelsche vloot in de Taag lag, en een Engelsch leger zich in Portugal bevond, om elken aanval af te keeren. Dit is het *casus foederis* van de verdragen die Portugal met Engeland verbinden, en men herinnert zich nog, hoe de minister *Canning* die begrepen en ten uitvoer bragt.

» Door de maatregelen van het Engelsch gouvernement goed te keuren, geeft Frankrijk daaraan al het gewigt zijner hooge sanctie; hetzelve wijkt voor geene der gevolgen terug, die deze maatregelen kunnen na zich slepen.

» Het Portugeesch vraagstuk is voor Engeland, wat de Belgische kwestie voor Frankrijk was. Men kent de beslissing der laatste (?), en kan dus die der eerste voorzien.

» Geheel Europa zal overigens gevoelen dat de algemeene vrede nog eene opoffering behoeft; en die opoffering beteekent weinig, daar dezelve dom Miguel geldt. Om hem, die op den troon zijnde, niet werd erkend, na zijnen val weder op te rigten, zal men geenen oorlog beginnen."

Hetzelfde dagblad deelt het artikel uit den *Schwabischen Merkur* mede, dat voor eenige dagen de noodzakelijkheid betoogde, dat het Duitsch Bondgenootschap in de Zwitsersche aangelegenheden tusschen beide kwam, en voegt er bij: Wij herhalen, dat er in Zwitserland geene tusschenkomst zal plaats hebben, en zulks om de eenvoudige reden, dat Frankrijk het niet zoude gedogen."

— De berigten die men alhier uit Zwitserland heeft ontvangen, loopen tot den 18den dezer, en vermelden dat het Bazeler landschap nog steeds weigerde aan de besluiten der bondsvergadering te voldoen, zoodat er zelfs eenige vrees was, dat men tot geweld de toevlugt zoude moeten nemen. Voorts liep het gerucht, dat door het voorzittend kanton aan de overige bondsleden was gelast, om ook het tweede kontingent onder de wapenen te brengen, en zulks met het voornemen, om ook de kantons Uri, Unterwalden en Neuenburg, indien deze niet aan de besluiten der bondsvergadering voldeden, te doen bezetten.

— De maarschalk *Gerard* heeft gisteren en heden langdurige conferentien met den koning gehad, waardoor het gerucht eener aanstaande wijziging van het ministerie weder is verlevendigd.

— De *Gazette de France* kondigt heden aan, dat de vertoogen der hertogin *van Angoulême* het gewenscht gevolg hebben gehad, dat men den hertog *van Bordeaux* aan den invloed zijner onlangs nieuw benoemde leermeesters heeft onttrokken. Men zegt dat de heer *de Chateaubriand* zich eerlang naar Praag begeeft en tot gouverneur van den jongen vorst, en voorzitter van zekeren raad van regentschap is benoemd. De aanstaande meerderjarigheid van den hertog van *Bordeaux* zoude voorts dezen schrijver tot de uitgave eener nieuwe merkwaardige brochure aanleiding geven.

— De fondsen waren heden (23 Augustus) genoteerd: de 5 pCt. kont. en op tijd 104 95; de 3 pCt. kont. 76,80; op tijd 76,75; Napol. kont. en op tijd 92,55; Sp: perpet: kont. en op tijd 69¼; 3. pCt. kont. 42¾; op tijd 42⅝; Cortes 17⅛.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 23sten Augustus.

De ongesteldheid, die den Keizer van Oostenrijk te Theresienstadt overvallen heeft, was den 11den Augustus reeds genoegzaam geheel geweken, zoodat Zijne Majesteit dien dag reeds weder de mis gehoord, en verscheidene uren lang zich met staatszaken bezig gehouden heeft. Dienzelfden avond verzamelden zich de bezetting en de meeste bewoners der stad voor de woning des Keizers, en zongen, om van hunne vreugde te doen blijken, onder begeleiding van krijgsmuzijk, het Oostenrijksche volkslied, waarvan ieder vers door alle de aanwezigen uitbundig werd toegejuicht. Deze herstelling des Keizers heeft hem in de gelegenheid gesteld, om de reeds voorlang aangekondigde bijeenkomst met den Koning van Pruissen te houden. In eenen brief uit Töplitz van den 14den Augustus leest men daaromtrent:

» Dezen ochtend is de koning van Pruissen naar Lowositz gereden, om aldaar den keizer van Oostenrijk te ontmoeten. Een half uur vroeger waren ook de Pruissische minister van staat, *Ancillon*, en de staats-kanselier, vorst *von Metternich*, daarheen vertrokken. Het getal hier aanwezige aanzienlijke staatslieden vermeerdert dagelijks. Daaronder behooren de Fransche staatsman graaf de *St. Aulaire*; de Russische gezant graaf *van Tatitscheff*, die den 10den Augustus, door den gezantschapsraad *de Gervais* vergezeld, hier afstapte; en de Russische gezant bij het Saksische hof, de heer *von Schröter*, die gisteren aankwam. Te gelijk met dezen laatsten, verschenen de Engelsche en Fransche gezanten bij het hof van Berlijn, lord *Minto* en de heer *Bresson*. Lord *Minto* is, zoo als men weet, persoonlijk bevriend met den Britschen eersten minister lord *Grey*, en eerst onlangs uit Londen, waar hij met lord *Palmerston* menigvuldige mondgesprekken aan het ministerie van buitenlandsche zaken gehouden heeft, naar Duitschland teruggekeerd. Keizer *Frans* zal, naar men zegt, den 15den reeds weder van Theresienstad naar Praag vertrekken. Alsdan schijnt dus het belangrijkste afgedaan te zullen zijn. Moge het iets heilrijks wegen."

Nog blijkt uit een brief uit Dresden van den 16den Augustus, dat de koning Saksen, den vorigen dag van Pillnitz naar Praag vertrokken was, om in laatstgenoemde stad aan den keizer van Oostenrijk een bezoek te geven. De kroonprins van Pruissen was, op zijne reis naar Töplitz, in den voormiddag van den 16den, door Dresden gekomen.

— Van de beklaagden voor het Hof van assisen te Landau, zijn *Wirth* en *Röst* naar Tweebruggen, *Siebenpfeiffer* en *Becker* naar Frankenthal en *Hochdörffer* naar Kaiserslautern overgebragt, om aldaar voor de correctionele regtbanken te worden vervolgd.

— De regering van het kanton Bazel heeft onder dagteekening van den 15den dezer eenen zeer uitvoerigen rondgaanden brief aan de overige bondsleden gezonden, waarin van de aanleiding tot de jongste voorvallen een naauwkeurig en uitvoerig verslag wordt gegeven, en die vooral strekken moet om te bewijzen, dat de eerste vijandelijkheden van de zijde van het landschap zijn gepleegd.

Voorts heeft men in eene vergadering van den grooten raad op den 17den dezer gehouden, beraadslaagd over de vraag, of aan de uitnoodiging der bondsvergadering, om afgevaardigden naar Zurich te zenden, zoude worden voldaan. Door den kleinen raad werd een uitvoerig voorstel ter tafel gebragt, hetwelk deze vraag bevestigend beantwoordde, vooral op grond, dat de omstandigheden merkelijk waren veranderd, en dat het ook noodzakelijk konde worden, de belangen en regten, zoo van dit kanton, als van de overige die in denzelfden geest waren gestemd, door nadere beraadslaging te beschermen. Dit voorstel is, even als de instructien daarbij gevoegd, door den grooten raad met eene aanzienlijke meerderheid bekrachtigd, en zijn te gelijk tot afgevaardigden benoemd, de burgemeester *Burckhardt*, de raadsheer *Vischer*, en het lid van den grooten raad, *Schmid*.

— De thans bovendrijvende partij in Zwitserland, die zich steeds als de voorstandster van liberale beginselen heeft voorgedaan, begint daar, even als elders, de vrijheid van drukpers een in 't oog loopend geweld aan te doen. Onderscheidene dagbladen, de andere beginselen aanklevende, zijn aan gedurige vervolgingen blootgesteld.

— De Fransche maarschalk, markies *de Maison*, is den 20sten dezer alhier aangekomen.

ENGELAND.

LONDEN, den 24sten Augustus.

De berigten uit Lissabon, tot den 12den dezer, alhier aangebragt, vermelden dat aldaar groote verwarring en ongerustheid heerschte, sedert men geheel onverwacht vernomen had, dat de maarschalk *Bourmont* met een aanzienlijk gedeelte van het leger dat voor Oporto verzameld was, naar het zuiden was opgebroken, en dat de generaal *Clouet*, aan het hoofd van 8000 man, zich bereids te Santarem, met den hertog van *Cadoval* en den generaal *Molellos*, die 6000 man onder hunne bevelen hadden, had vereenigd, en het kennelijk voornemen aan den dag leiden om de hoofdstad Lissabon aan te tasten. Het geheel Miguellistisch leger, dat daartoe zoude worden bijeen gebragt werd, op 20 a 30 duizend man begroot. Uit Lissabon was een bataillon naar Villa Franca gezonden, andere troepen waren naar Torres Vedras, dat echter nog door Miguellisten werd bezet, opgerukt, en de hertog van Terceira stond insgelijks met 4000 man geregelde troepen te vertrekken, om den vijand tegen te houden, zoo dat de hoofdstad tot welker bevestiging nog niets gedaan was, aan de bewaring van 7 of 8000 gewapende burgers zoude worden overgelaten, die zich reeds vroeger voor den dienst zeer ongenegen betoond hadden. Als een bewijs, hoezeer men zich in verlegenheid bevond, wordt gemeld, dat de admiraal *Napier*, die eerstdaags den Taag meende te verlaten, met de geheele bemanning zijner schepen aan wal zoude treden, en tot de verdediging mede werken, terwijl de engelsche admiraal *Parker* reeds de gewone maatregelen, om voor de veiligheid der Britsche onderdanen te zorgen, had genomen.

Ook uit Algarvie had men ongunstige tijdingen te Lissabon ontvangen. Eene sterke bende guerillas had de stad Lagos omsingeld en alle toevoer aan dezelve afgesneden, zoodat den 8sten een deel troepen, welke naar Peniche bestemd waren, in aller ijl uit Lissabon met stoombooten naar Algarvie gezonden waren, om Lagos te ontzetten, en de magt van dom *Pedro* in dit oorden te versterken.

Een brief uit Lissabon, door den *Courier* medegedeeld, zegt ten slotte het volgende: » Deze afschuwelijke broeder-krijg zal weldra bloediger worden dan ooit, zoo Engeland niet spoedig tusschenbeide komt. De Constitutionelen zijn niet sterk genoeg om het tegen hunne vijanden uit te houden, en zij vinden bij de bevolking blijkbaar op verre na zoo veel bijval niet, als waarop zij gerekend hadden."

De berigten van de reede van Oporto van den 10den dezer vermelden, dat de batterijen aan de mond van den Douro nog steeds

door de Miguellisten waren bezet. Het gerucht wil voorts dat de spaansche gezant, en de pausselijke nuntius, na de hoofdstad te hebben verlaten, zich beide naar het hoofdkwartier van dom *Miguel* hebben begeven.

— Omtrent den voortgang der onderhandelingen over de Belgische aangelegenheden, zijn de berigten sints eenige dagen minder gunstig. Volgens *de Morning Herald* zouden de zittingen der conferentie geheel onbepaald geadjourneerd zijn, en bestond er weinig hoop om spoedig tot eene eindschikking te komen.

— Het Hoogerhuis heeft zich gisteren in comité met de bill over de hernieuwing van het charter der engelsche bank bezig gehouden, en het ontwerp onveranderd gelaten.

— De tijdingen uit Portugal hebben den prijs der Portugesche fondsen gedrukt. Ter beurze van gisteren waren genoteerd de 3 pCt. gecons. 88 5/8; de Holl. werk. schuld 2½ pCt. 50¼, 5 pCt. 96; Portugal 86¾.

Letterkundig Berigt.

DE TWEE WEGEN DES LEVENS, *Leesboek over de Zedekunde, voor Jongelingen en jonge Dochters, die gereed staan de Wereld in te treden.* Door Mevr. A. B. SCHILPEROORT, Wed. *van Meerten.* Te *Amsterdam*, bij SCHALECAMP EN VAN DE GRAMPEL, 1833. . . . . *f* 2,40.

Het is zeer gemakkelijk eenige alledaagsche zedelessen in een tamelijk boekdeel bijeen te brengen, maar zeer moeijelijk, een alomvattend, overredend en duidelijk zedekundig hand-, leer- of leesboek te schrijven, en een schrijver kan wel geen verdienstelijker taak volbragt hebben, dan zulk een werk tot stand te hebben gebragt. GELLERTS *Zedekundige Lessen*, hebben zich eenen algemeenen roem verworven en zijn ook onder ons algemeen verspreid. Maar zou het niet nuttig zijn bepaaldelijk voor jonge lieden, in de dagen welke wij beleven, beknoptelijk de pligten zamen te vatten, welker vervulling hen bij hunne intrede in de wereld te wachten staat? Ziedaar de vraag, welker toestemmende beantwoording aan de schrijfster van het werk, dat wij aankondigen, aanleiding gegeven heeft tot het schrijven van dit *Leesboek over de Zedekunde*, of, gelijk het in de voorrede beter genoemd wordt, *Zedekundig Leesboek.* Het is nu drie jaren geleden, dat bij dezelfde Uitgevers in het licht is gekomen een *Zedekundig Huisboek voor jonge lieden van den beschaafden stand*, door Mejufr. C. M. D. Dat werk schijnt alzoo, gelijk wij wel verwacht hadden niet veel opgang te hebben gemaakt, althans niet beantwoord te hebben aan de behoefte, welker vervulling het doel van dit *Leesboek* is. Zal nu dit laatste aan deszelfs bestemming beantwoorden? Wij wenschen, ja; maar wij vreezen. Niet, omdat wij de behandeling van het werk, zooals de schrijfster zich dat heeft voorgesteld, ongunstig beoordeelen. De schrijfwijze van Mevr. VAN MEERTEN is genoeg bekend, dan dat het noodig zou zijn hier iets tot haren lof te zeggen. Maar het lot van boeken, welke zedekundige lessen voor jonge lieden ten doel hebben, is doorgaans dat zij het minst gelezen worden door hen voor wie zij geschreven zijn. De reden daarvan is gedeeltelijk hierin gelegen, dat er te veel in vermaand, te weinig in geleerd wordt, of om onze bedoeling duidelijker te maken: Er is maar eene waarachtige Zedeleer, waarnaar de Christelijke jongeling en het Christelijke meisje zich te gedragen hebben, en dat is de Zedeleer van den Bijbel. Hare lessen moet men de jeugdige harten inprenten als onfeilbare uitspraken van Gods woord; en als het oordeel daartoe genoegzaam ontwikkeld is, moet men aan den jongeling en aan het meisje, maar aan elk afzonderlijk, want elks behoeften zijn verschillend, die kundigheden omtrent het wezen van den mensch, dat is, zoo veel physiologie en psychologie mededeelen, als zij noodig hebben, om de algemeene grondstellingen der Christelijke Zedeleer naar waarde te schatten en in de verschillende toestanden des levens toe te passen. Het schrijven van een daartoe strekkend handen leerboek, waarin het onderhoudende en het nuttige zoo doelmatig konden gepaard worden, zou, naar het ons toeschijnt, een verdienstelijk werk wezen. Mevr. VAN MEERTEN had zich echter een ander doel gesteld; maar zelf uit het oogpunt, waaruit de geachte schrijfster de zaak beschouwde, ware het beter geweest, dat zij zich bepaald had om tot jonge dochters te spreken. In den geest van jongelingen, die gereed staan de wereld in te treden, kan eene vrouw niet schrijven. Desniettegenstaande wenschen wij, dat ook velen van hen het boek mogen doorlezen. Zij zullen er menige nuttige leering uit kunnen trekken, en zich kunnen spiegelen aan de karaktermatige voorbeelden, waarmede het werk doorzaaid is en welke de lezing van hetzelve veraangenamen.

*** Degenen, welke iets te vorderen hebben van, of verschuldigd zijn, aan den Boedel van LAURENS TABBERS, in leven Mr. Looijer te *Dongen*, gelieven daarvan vóór den *elfden* September aanstaande, opgave te doen, ten kantore van H. J. VAN AERHEN, Notaris aldaar, liefst in *Persoon*, om de zaken *dadelijk* te kunnen afdoen.

Dongen, den 24. Augustus 1833.

*** De ondergeteekenden berigten bij deze, dat bij hen voorhanden zijn, zoo in *Huur* als in *Koop*, allerlei VUURHAARDEN, KOLOM- en KEUKEN-KAGCHELS en CUISINIÈRES.

WED. WM. CRANEN & ZOON.

Wijk B. Nº. 365, op den Haagdijk te *Breda*.

*** De Notaris VAN DER ELST, residerende *ter Heerlandgen*, zal, te *Emmikhoven*, op Donderdag den 29sten Augustus 1833, des voormiddags om 10 ure, *provisioneel* en 8 dagen daarna, finaal verkoopen:

2 bunders, 41 roeden, 17 ellen BOUWLAND, onder de werken in den *Ipenlaarschen*-Polder en ongev. 15 bunders, 45 roeden BOUW- en WEILAND, onder *Almkerk*, in- en buiten den Polder *Prik* of *Schanswaard* of zoogenaamde *Karnemelks*-Polder.

STOOMPACKET-VAART

TUSSCHEN

ROTTERDAM EN LONDEN.

In Dienst der General Post-office,
voor Passagiers en Goederen.

Het vertrek der Stoompacketten van *Rotterdam* is bepaald:
Woensdag den 28 Augustus, des 's morgens ten 9 ure.

Nadere inlichting bij de Agenten aan het Bureau in *de Boompjes*, A. nº. 93.

W. SMITH & COMP.
P. A. VAN ES.

*** Bij G. J. A. BEIJERINCK, Boekverkooper te *Amsterdam*, is heden van de pers gekomen en alom te bekomen:

H. MUNTINGHE, GESCHIEDENIS DER MENSCHHEID. Naar den Bijbel. *Nieuwe uitgave*, 5de deel. . . . . *f* 2,75.

J. CORSTIUS, OVER DE WEDERGEBOORTE EN HEILIGMAKING. 2de en laatste deel, in gr. 8º *f* 2,40, en de *twee* deelen kompleet. . . . . . . - 4,80.

O. G. HELDRING, DE NATUUR EN DE MENSCH, *of Levensbeschouwingen van* PACHTER GERHARD *op zijne wandelingen met* NEEF JONAS. 2de stukje, in gr. 8º. . . . . - 1,25.

B. T. LUBLINK WEDDIK. PANDORA. *Lectuur voor den Beschaafden Stand.* 1ste stukje, in gr. 8º. . . . . - 1,25.

LICHT EN DUISTERNIS. Een tweetal verhalen, uit den aanvang en het einde der zestiende Eeuw, door J. F. VAN TETTERODE, in gr. 8º met vignet. - 3,40.

Mr. C. P. E. ROBIDÉ VAN DER AA, LOSSE BLADEN UIT HET GROOTE LEVENBOEK. *Lectuur voor Nederlandsche Vrouwen en Meisjes.* 1ste deel, in gr. 8º met vignet. . . . . - 3,40.

MERKWAARDIGHEDEN UIT HET DIERENRIJK. *Een Leesboek voor de Nederlandsche Jeugd.* Met 32 platen; in 24º, gebonden in marokijnen rug. . . . - 3,00.

MERKWAARDIGHEDEN UIT DEN TIENDAAGSCHEN VELDTOGT. 5de aflevering, met 4 platen, (inhoudende: plaat 9.) *Uitval der bezetting van de Citadel.* 10.) *Het opbrengen der genomene Belgische schepen.* 11.) *Gevecht bij Hasselt.* 12.) *Vlugt van* DAINE *en zijn Leger.*) . . . . - 1,40.

Beursprijs der Effecten, te Amsterdam.

ZATURDAG, *den 24sten Augustus.*

NEDERLANDEN.	pCt.	laagste koers.	hoogste koers.	koers 4½ ur.
Werkel. schuld	2½	49 5/16	49 5/8	49 5/16
Dito dito	5	93 5/16	93 5/8	93 5/16
Uitgestelde dito				
Kansbill. dito		22	22 1/8	22
Amort. Syndic.	4½	86 3/8	86 5/8	86 5/8
Dito dito	3½	71 3/4	71 5/8	71 1/2
Schatkistbiljett.	6			
Oorlogslasten	5	99 7/8		
Leening 1831	6	102.		
Handel-Maats.	4½	93 1/8		
FRANKRIJK.				
Inschr. Grootb.	3			
ENGELAND.				
Dito per 12 Aug.	3			
SPANJE.				
Certificat. Amst.	5	67 3/4	67 7/8	67 3/4
Dito *f* 1000	3	43 1/2		
Uitges. 3 pc. Sch.	5			
Cert. Buns. Lond.	5	16 1/4	16 3/8	
NAPELS.				
Certificat. *L & R*	5			
Dito *Falc. & C.*	5			
Leen. Lond. R.	5			
RUSLAND.				
Obl. *Hope* 1798/1816	5	101		
Dito dito 1828/1829	5	101 1/4	101 1/8	101 1/8

	pCt.	laagste koers.	hoogste koers.	koers 4½ ur.
Cert. dito 1828/1829	5	92 3/8	92 1/2	92 1/2
Obl. te Londen	5			
Certif. te Hamb.	5			
Inschrijv. Assig.	6	67 1/4		
Certificat. dito	6			
POLEN.				
Aand. Loot. fl. 300.				
PRUISSEN.				
Dito dito R. 50				
OOSTENRIJK.				
Dito dito *f* 100				
Dito dito » 250.	4			
Metalliek	5	93		
Dito Lond. gen.	5			
Dito	2½			
Oblig. Goll. & C.	5			
Dito	4			
Cert. Stadsb. dit.	2½			
Ween. Bankact.	3			
DENEMARKEN.				
Leening te Lond.	3			
BRAZILIEN.				
Dito *Rotschild.*	5	70		
GRIEKSCHE.				
Dito te Londen	5			

Ter Effecten-societeit van gisteren (*25 Augustus*) te Amsterdam, is weinig handel in hollandsche fondsen geweest en in vreemde niets hoegenaamd omgegaan. Zie hier den loop der prijzen: Integr. 2½ pCt. 49 5/16, 3/8, 5/16; 5 pCt. 95 5/16; Kansbill. 21 15/16, 22 1/16, 22; Perp. 5 pCt. 67 3/4.

Ter Antwerpsche beurs van Zaturdag zijn genoteerd geweest: Belg. 95 ...; Metall. 97; P. Loten 106; Braz. 69 ...; Sp. perpet. 67 5/8; 3 pCt. ...; Uitgest. 13 2/16; Nap. 86 ...; Sic. 91 ...; Paus. 91 1/2.

Te Weenen stonden de fondsen den 16den dezer genoteerd: Metall. 94 17/32; 4 pC. 86 ...; Partialen 133 ...; Bankactien 1222 à 1222 ....

Te BREDA, bij BROESE en COMP, Boekdrukkers en Boekverkoopers.